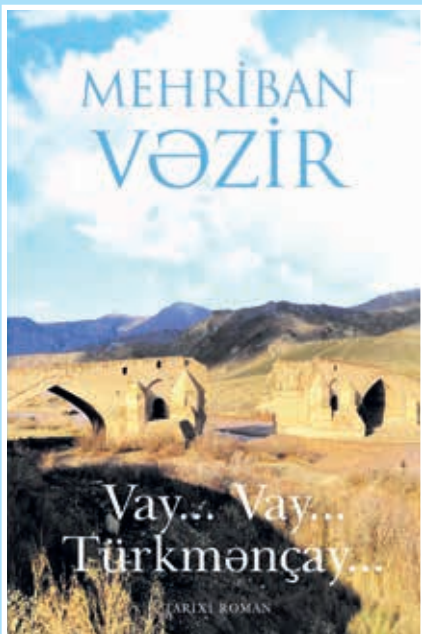

“Türkmənçay”ın bədii salnaməsi

Yazıçı Mehriban Vəzirin “Vay... Vay... Türkmənçay...” tarixi romanı çapdan çıxıb.

cədən olan bu arabaçı əsər boyunca Vətənimizin parçalanmasının baskarlarından biri – Tehrandakı mənhus rus səfiri, şair və dramaturq Aleksandr Qriboyedovun Vətənimiz kimi parça-tikə olmuş meyitini kəl arabası ilə Tehrandan Tiflisə sürür. Əsərin 2-ci, paralel süjet xəttində elə həmin Qriboyedov atlı dəstəsi ilə üzü Tehrana çapır...

Romanda oxuyuruq: “Qacarlar və Romanovlar arasında “Türkmənçay müqaviləsi” imzalanmışdı. Ruslar “Arazı ayırmış, qan ilə doyunmuş”du. Məkanın adı həm tarixdə, həm ürəklərdə Azərbaycanın qara yasına, vayına dönmüşdü. Bu “Müqavilə” təkəcə Azərbaycanın parçalanması ilə yadda qalmadı, həm də İrəvan da daxil, Qərbi Azərbaycana, eləcə də Quzey Azərbaycanın Naxçıvan və Qarabağ torpaqlarına İranda yaşayan ermənilərin köçürülməsi ilə qanlı iz buraxdı. Bu “qanlı iz” illər sona Zəngəzurdə, İrəvanda, Dağlıq Qarabağda tökülən qanlara yol açmış oldu”...

Əsərdən gələn bir nəticə də budur ki, bir zamanlar “Ağıldan bəla” adlı əsər yazaraq məşhurlaşan Qriboyedov indi özü “ağlının bəlasına” tuş gəldi.

ƏLİ NƏCƏFXANLI
XQ

Əsər 1828-ci ildə Qacar səltənəti ilə rus imperiyası arasında bağlanmış “Türkmənçay Müqaviləsi”nin tarixi, milli, mənəvi, demoqrafik fəsadlarından bəhs edir.

Əsərin qəhrəmanı Qoca kişidir. Gən-